PÕHJA-KÕRVEMAA
KÕRVEMAA
OHEPALU

Kaitstavate alade kaart
Map of protected areas
Schutzgebiete Karte
Карта охраняемых территории

Armas sõber! Kui tuled kaitsealale, siis pea meeles:

– Metsateed ja -rajad on vaid jalgsi või rattaga liikujaile;

– Lõket teha ja telkida tohib ainult selleks ettevalmistatud ja tähistatud kohtades;

– Parkida tohib vaid selleks ette nähtud parklates ja teeservadel;

– Jäta kaitsealused taimed kasvama ning ära puutu linnupesi;

– Liigu vaikselt ning ära jäta endast maha prügi.

110 Politsei **112** Hädaabi **1313** Keskkonnainspektsioon

Dear visitor! When visiting the protected area, please keep in mind that:

– Forest roads and trails are only for hiking and cycling;

– Camping and campfires are allowed only in designated and marked sites;

– Parking is allowed only in designated parking areas or along road shoulders;

– Please do not pick protected plants and do not touch bird nests;

– Please move around quietly and do not leave any litter.

110 Police **112** Emergency **1313** Environmental inspectorate

Lieber Freund! Wenn Du in den Naturschutzgebiet kommst, beachte bitte Folgendes:

– Auf den Wegen und Pfaden im Wald nur zu Fuß gehen oder mit dem Fahrrad fahren

– Feuer machen und zelten nur an den dafür vorgesehenen und bezeichneten Stellen

– Parken nur auf den dafür vorgesehenen Parkplätzen

– Keine Pflanzen, die unter Naturschutz stehen, pflücken, und keine Vogelnester berühren

– Ruhe und Ordnung halten und keinen Abfall hinterlassen

110 Polizei **112** Notruf **1313** Umweltinspektion

Дорогой друг, находясь в заповеднике, помни:

– Лесные дороги и тропы предназначены только для пешеходов или велосипедистов;

– Разводить костер и ставить палатки можно только в специально для этого подготовленных и обозначенных местах;

– Машину можно парковать в специально отведенных для этого местах или на обочине дороги;

– Нельзя рвать охраняемые (а на всякий случай и незнакомые) растения и трогать птичьи гнезда;

– Пожалуйста передвигат тихо и не оставляет помет.

110 Полиция **112** Скорая помощь **1313** Инспекция окружающей среды

Vööndite kirjeldus

Piiranguvööndid
Kõige leebema kaitsekorraga alad, mis määratletakse juhul, kui loodusväärtuste säilitamiseks rangemaid piiranguid pole vaja. Põhinõudeks on siin maastikupildi säilitamine ja jätkusuutlik majandamine. Piiranguvööndid toimivad ka ühendusalana rangemalt kaitstavate vööndite sidumiseks ühtseks kaitsealaks.

Sihtkaitsevööndid
Jagunevad kaheks: looduslikes sihtkaitsevööndites kaitstakse looduslike protsesside loomulikku arengut (nt sood, loodusmetsad); hooldatavates sihtkaitsevööndites on loodusväärtuste säilimiseks sageli vajalik inimese kaasabi (nt puisniitude hooldamine, niitmine, rannakarjamaade karjatamine, võsa lõikamine jne). Sihtkaitsevööndis võib kehtestada ka ajalisi liikumispiiranguid (nt lindude pesitsusajaks).

Loodusreservaadid
Kõige rangema kaitsekorraga, kus on inimeste viibimine aastaringselt keelatud. Sellised vööndid luuakse teaduslikel eesmärkidel, selgitamaks koosluste / ökosüsteemide looduslike protsesse aladel, kus otsene inimtegevuse mõju praktiliselt puudub.

Description of zones

Limited management zones
Areas with the least strict protection regime, established in cases where there is no need for stricter restrictions for the preservation of the nature values. The main requirements here are the preservation of the landscape appearance and sustainable management. Limited management zones also function as areas linking the more strictly protected zones into a single protected area.

Special management zones
There are two types: natural special management zones serve to protect the natural course of ecological processes (e.g. mires, natural forests); in managed special management zones, human contribution is often needed to preserve the nature values (e.g. management of wooded meadows, mowing, grazing on coastal pastures, brush cutting, etc). In special management zones, seasonal access restrictions may also be established (e.g. for the duration of the bird nesting season).

Strict nature reserves
Areas with the strictest protection regime, where human access is prohibited all year round. Such zones are established for scientific purposes to study the natural processes of communities / ecosystems in areas with virtually no direct human impact.

Zonenbeschreibung

Begrenzungszone
Die Gebiete mit der sanftesten Schutzordnung, die dann festgelegt werden, wenn für den Naturhaushalt keine strengen Begrenzungen nötig sind. Als Hauptforderungen gelten hier die Aufbewahrung vom Landschaftsbild und nachhaltiges Wirtschaften. Die Begrenzungszonen dienen auch als Verbindungsgebiete zu der strenger begrenzten Zone, damit ganze Schutzgebiete gebildet werden können.

Zonen mit besonderen Schutzmaßnahmen
Zweiteilung: in den natürlichen Zonen wird die Entwicklung natürlicher Prozesse unter Schutz genommen (z. B. Moore, naturnah gebliebene Wälder); in den Zonen mit Pflegemaßnahmen benötigt man für das Erhalten des Naturhaushaltes oft menschliche Mithilfe (z. B. Gehölzwiesen pflegen, mähen, Küstenweiden hüten, Gesträuch schneiden usw.). In den Zonen mit besonderen Schutzmaßnahmen können auch zeitlich festgelegte Betretungsbegrenzungen eingeführt werden (z. B. für die Nistzeit).

Naturreservate
Mit der strengsten Schutzordnung, wo der Aufenthalt der Menschen ganzjährig verboten ist. Solche Zonen werden für die wissenschaftlichen Ziele geschaffen, um die natürliche Prozesse der Biozönose / Ökosystemen auf den Gebieten ermitteln zu können, wo der direkte Einfluss des menschlichen Handelns praktisch nicht gegeben ist.

Описание зон

Буферные зоны
Это зоны с наименее строгим режимом охраны, который устанавливается в случае, если для сохранения природных ценностей не нужны самые строгие ограничения. Основное здесь – сохранение общего вида ландшафта и хозяйствование с учетом требований экологии. Буферные зоны нередко функционируют как звенья, объединяющие более строго охраняемые зоны в единый заповедник.

Зоны целевого назначения
Данные зоны разделяются на две части: в природных зонах охраняется естественный ход развития природных процессов (на-пример, на болотах, в дремучих лесах); в других зонах проводятся работы по уходу за охраняемыми объектами (например, сенокошение на лесолугах, выпас скота на приморских пастбищах, рубка кустарниковых зарослей и т.д.). В зонах целевого назначения могут быть установлены временные ограничения пребывания людей (например, во время гнездования птиц).

Природные резерваты
В резерватах устанавливается самый строгий режим охраны. Пребывание людей в резерватах строго запрещено круглый год. Резерваты создаются в научных целях, для изучения естественных процессов в сообщест-вах (экосистемах) на территориях, где непосредственное влияние человека практически отсутствует.

KESKKONNAAMET
KESKKONNAINVESTEERINGUTE KESKUS
RMK

Trükis on valmistatud Keskkonnaameti tellimusel.
This publication is commissioned by the Environmental Board.
Diese Auflage urde von der Umweltamt.
Публикация составлена по заказу Департамента окружающей среды.

Tekstid / Text / Texte / Текст: Andres Tõnisson
Fotod / Photos / Fotos / Фотография: Ingmar Muusikus
Kaart ja kujundus / Map and design / Karte und Design / Карта и оформление: Regio
Trükk / Printing / Druck / Печатано: Printbest Trükikoda

ISBN 978-9949-423-92-7
9 789789 949427

Suursoo Paukjärve tornist / Suursoo Bog from Lake Paukjärv lookout tower
Aussicht an Sumpf Suursoo aus Turm am See Paukjärv / Вид на болото Суурсоо с вышки у озера Паукъярв

KÕRVEMAA MAASTIKUKAITSEALA

Mitmest lahustükist koosnev, ent looduslikus mõttes terviklik Kõrvemaa maastikukaitseala (20 543 ha) esindab läbilõiget soo- ja metsarikkast, hõreda asustusega „kõrvevööst". Maastike kujunemise looduslikeks eeldusteks on paese aluspõhja kaetus kruusa ja liivaga, tasane pinnamood ning äravoolu piiratusest tulenev liigniiskus.

Vanemas keelepruugis tähendas „kõrve" ürgset okaspuumetsa ehk laant. Sellise maastiku peegeldusena on siin, enam kui kusagil mujal, esindatud kõrve-kohanimed. Need kohanimed, mis märkisid enamasti metsataguseid majapidamisi, on andnud nime laiemale piirkonnale - Kõrvemaale.

Teetähisteks Kõrvemaa avastamisel said esimese „turistidekodu" avamine Purgatsi järve ääres aastal 1938, Tammsaare muuseumi väljaehitamine kirjaniku sünnikohas 1970ndatel aastatel ning Valgehobusemäe hiljutine kujundamine suusakeskuseks.

Suur osa Kõrvemaast on jäänud endiseks: soode vahele surutud voored ja mõhnastikud, pruuniveelised metsajõed, mitmes arengujärgus sood.

Endine pole vaid inimene – kunagi maapuuduses kasutusele võetud soosaared on tänaseks rahvast tühjenenud. Taluteedest on nüüd saanud matkateed.

Matkaradade traditsioon ja seda toetavad infotahvlid on siin harjumuspärased juba aastakümneid.

Kiigumõisa sookaasik / Peatland birch forest at Kiigumõisa
Sumpfbirkenwald in Kiigumõisa / Болотный березняк в Киигумыйза

PÕHJA-KÕRVEMAA LOODUSKAITSEALA

Veel paarikümne aasta eest Nõukogude armee polügoonina suletud territoorium, tänane Põhja-Kõrvemaa looduskaitseala (13 086 ha), on kiiresti muutunud populaarseks väljasõidukohaks.

Kaitseala eripära seisneb vahelduvas pinnamoes (mitmed ooside ahelikud, lavaja pinnaga kuplid, liivikud) ja järvede rohkuses, mistõttu piirkonda on kutsutud ka Eestimaa Šveitsiks. Järvi on kokku 40, sealhulgas mõned selgeveelised liivikujärved.

Panoraamseid vaateid võimaldav kanarbikunõmm Jussi mägedes, mis kujunenud laskeharjutuste ja metsapõlengute tagajärjel, on Eesti suurim (ligi 100 ha).

Ürgilmelisel ja samas suhteliselt hästi läbitaval alal peituvad kümned vundamendid, jäljed soo- ja taliteedest, hilisemast ajast ka mälestustahvlid. Põhja-Kõrvemaa, täpsemalt Koitjärve elu ja maastikud, nii nagu need olid saja aasta eest, on jäädvustatud A. H. Tammsaare romaanides („Kõrboja peremees") ja olukirjeldustes.

Soodla jõgi Koitjärvel / Soodla River at Koitjärve
Fluss Soodla in Koitjärve / Речка Соодла в Койтъярве

OHEPALU LOODUSKAITSEALA

Valdavas osas soo ja soometsaga kaetud kaitseala (5 817 ha) teljeks on ligi 20 km pikkune Tapa-Pikassaare oosistu, samuti viimasega liituv, ligi 13 km pikkune Ohepalu-Viitna oosistu.

Kunagise mandrijää tunnelis, voolusoones, kujunenud vallseljakud küünivad jalamilt kuni 20 m ja merepinnalt kuni 111 m kõrguseni.

Jalakäijale või ratturile ongi siin peamiseks liikumisvõimaluseks need metsarajad, mis kulgevad ooside harjal ja pakuvad vilksamisi avaraid vaateid mõlemal käel laotuvatele sootasandikele ja -järvedele. Suur osa kaitsealast on aga tasane ning soostunud. Matkaja peab varuma vettpidavad jalanõud.

Ohepalu on inimpelglike lindude kodu - siin pesitsevad kotkad, must-toonekurg, arvukalt on metsise mängupaiku, mistõttu kehtivad kaitsealal ka suhteliselt ranged liikumispiirangud.

Elanikke oli vähe juba enne Teist maailmasõda - paarkümmend peret, peamiselt Mägiküla. Sõda, hilisem polügoon ja talude tühjenemine on kaitsealale alles jätnud vaid üksikud majapidamised.

Jussi mõhnastik / Jussi Kame Field
Jussi Kuppenland / Камовое поле Юсси

KÕRVEMAA PROTECTED LANDSCAPE

Kõrvemaa Protected Landscape (20 543 ha), comprising several detached areas but yet an integral whole in terms of natural features, represents a cross section of the sparsely populated, bog and forest rich "Kõrve Belt". The landscapes here were formed in the conditions of an overlie of gravel and sand above the limestone bedrock, a flat terrain, and an excess of moisture caused by limited drainage.

In older language the word "kõrve" signified old-growth coniferous forest. The forested landscape is reflected in various Kõrve-toponyms, which are more frequent here than anywhere else. These toponyms, which typically referred to households beyond the forest, have inspired the name of the wider area – Kõrvemaa (Kõrve Land).

Landmark events in the wider discovery of Kõrvemaa were the opening of the first "tourists' home" on Lake Purgatsi in 1938, setting up of Tammsaare Museum in the writer's birthplace in the 1970s, and the recent establishment of a ski centre at Valgehobusemägi (White Horse Hill).

A big portion of Kõrvemaa has remained unchanged – drumlins and kame fields squeezed between mires; brown-water forest rivers; mires in various stages of development.

What has changed is the human population – the mineral islands once taken into use due to a shortage of land now stand abandoned. The former farmstead roads now serve as hiking trails.

Hiking trails and the supporting information stands have been a customary sight here already for decades.

Kivijärv Koitjärve rabas / Lake Kivijärv in Koitjärve Bog
See Kivijärv in Hochmoor Koitjärve / Озеро Кивиярв в верховом болоте Койтъярве

PÕHJA-KÕRVEMAA NATURE RESERVE

Põhja-Kõrvemaa (Northern Kõrvemaa) Nature Reserve (13 086 ha), only a couple of decades ago a closed territory of a Soviet military training area, has quickly become a popular destination for outings.

The uniqueness of the reserve lies in its varied terrain (several esker chains, flat-topped hills, sandy plains) and an abundance of lakes (40 altogether, including some clearwater lakes on sandy plains), which is why the area has been dubbed the Switzerland of Estonia.

The heather heath on Jussi Kame Field (Jussi Hills), formed as a consequence of artillery training and forest fires, is the largest in Estonia (nearly 100 ha) and affords splendid panoramic views of the area.

The virgin-looking while still rather easily traversed area conceals dozens of house foundations, traces of bog and winter roads, and also memorial tablets from more recent times. The life and landscapes in Põhja-Kõrvemaa, or more specifically at Koitjärve, as they were a hundred years ago have been perpetuated in the novels ("The Master of Kõrboja") and sketches of A. H. Tammsaare.

Jägala jõgi ülemjooksul / Headwaters of Jägala River
Fluss Jägala in seinem Oberlauf / Верховье реки Ягала

OHEPALU NATURE RESERVE

The mainly bog and peatland forest covered reserve (5 817 ha) has its axis along the almost 20-km-long Tapa-Pikassaare Esker System and the adjoining Ohepalu-Viitna Esker System (around 13 km in length).

The eskers, which were formed in a former subglacial tunnel channel, rise to the height of up to 20 m from the foot and up to 111 m from the sea level.

The main paths available to hikers and cyclists here are the forest trails running along the crests of the eskers, providing glimpses of broad views over the bog plains and bog lakes spreading out on both sides. Yet a large part of the nature reserve is flat and watery and can be crossed only in rubber boots.

Ohepalu is also home to timid birds – eagles and black storks nest here and numerous capercaillie leks are found. Relatively strict access restrictions therefore apply in the nature reserve.

Inhabitants were few and far between already before World War II – a couple of dozen households, mostly in Mägiküla. The war, the later military training area and the emptying of farms have left the nature reserve with only a handful of households.

Elektrita turismitalu Ohepalus / Holiday farm without electricity in Ohepalu
Ferienhof ohne Strom in Dorf Ohepalu / Туристический хутор без электричества в Охепалу

LANDSCHAFTSSCHUTZGEBIET KÕRVEMAA

Das Landschaftsschutzgebiet Kõrvemaa (20 543 ha), bestehend aus mehreren separaten Landteilen, aber in naturnahen Gedanken jedoch als eine Ganzheit geltend, vertritt den Durchschnitt durch den moorigen und dichten „Waldgürtel" mit spärlicher Besiedlung. Als natürliche Voraussetzungen für die Herausbildung hiesigen Landschaften gehören der kiesige und sandige Kalksteingrund, flaches Relief und durch die beschränkten Abflussmöglichkeiten bedingter Feuchtigkeitsüberschuss.

Im veralteten Sprachgebrauch bezeichnete „kõrve" einen dichten Nadel-Urwald. Als Spiegelbild einer solchen Landschaft findet man hier am meisten Ortsnamen mit „kõrve-". Diese Ortsnamen, was meistens Haushalte aus dem „"Hinterwald" bezeichneten, haben den Namen an die größere Region Kõrvemaa gegeben.

Bei der Entdeckung von Kõrvemaa waren bedeutend die Eröffnung des ersten „Touristenheimes" am See Purgatsi im Jahre 1938, der Ausbau des Tammsaare-Museums an der Geburtsstelle des Schriftstellers in den 1970-er Jahren, sowie die neuzeitliche Gestaltung des Berghügels Valgehobusemäe zur Skizentrum.

Trotzdem ist ein großer Teil von Kõrvemaa einstig geblieben: die Drums und Kamesgebiete zwischen den Mooren, die braunen Flüsse im Wald, die Moore in verschiedenen Entwicklungsphasen.

Nur der Mensch hat sich verändert – die wegen des Landmangels in Gebrauch genommenen Hochmoorinseln sind heute unbwohnt. Bauernhofwege werden nun als Wanderwege benutzt.

Die Tradition der Wanderwege mit Informationstafeln wird hier schon seit Jahrzehnten geführt.

Ohepalu järv / Lake Ohepalu
See Ohepalu / Озеро Охепалу

NATURSCHUTZGEBIET NORD-KÕRVEMAA

Das Naturschutzgebiet Nord-Kõrvemaa (13 086 ha), was noch vor ein paar Jahrzehnten als das Polygon der sowjetischen Armee ein geschlossenes Terrain gewesen ist, ist schnell zu einem populären Ausflugsziel geworden.

Die Eigenart der Schutzgebiete prägen abwechselndes Relief (viele Oserketten, Kuppeln mit flacher Oberfläche, sandiger Boden) und viele Seen (insgesamt 40 Seen, darunter einige Seen mit klarem Wasser und sandigem Boden). Deshalb wird diese Gegend hier auch „estnische Schweiz" genannt.

Panoramaaussichten bietende Erikaheide, was durch den früheren Schießsport und die Waldbrände entstand, liegt in der Hügellandschaft Jussi und ist in Estland die größte (fast 100 ha).

In der Landschaft mit ursprünglichen Zügen, wo man ziemlich gut weiter kommt, findet man zig Fundamenten, Spuren von Moor- und Winterwege, aus der letzteren Zeit auch Gedenktafeln. Nord-Kõrvemaa, genauer gesagt das Leben und die Landschaft von Koitjärve, wie sie noch vor ein hundert Jahren waren, sind in den Romanen und Milieuschilderungen von A. H. Tammsaare („Bauer von Kõrboja") festgehalten.

Tapa-Pikassaare oos / Tapa-Pikassaare Esker
Оз Тапа-Пикассааре / Оз Тапа-Пикассааре

NATURSCHUTZGEBIET OHEPALU

In dem Schutzgebiet (5 817 ha) mit viel Moor und Moorwald ist das wesentliche das 20 km lange Osergebiet Tapa-Pikassaare und an dem anschließendes rund 13 km langes Osergebiet Ohepalu-Viitna.

Die Oser, die sich im ehemaligen Kontinentaleistunnel, in der Stromrille, gebildet haben, erstrecken sich vom Fuß bis 20 m und vom Meeresspiegel bis 111 m in die Höhe.

Für Fußgänger bzw. Fahrradfahrer bleiben für die Fortbewegung diese Waldpfade, die auf dem Oserkamm verlaufen und beiläufig weite Ausblicke auf die umgebende Moorlandschaften und -seen bieten. Ein großer Teil des Schutzgebietes ist aber flach, vermoort und nur mit Hilfe der Gummistiefeln zu begehen.

Ohepalu ist gleichzeitig das Zuhause für menschen-scheue Vögel – hier nisten Adler, der Schwarzstorch, man findet hier viele Balzorte vom Auerhuhn. Deshalb gelten auf dem ganzen Schutzgebiet ziemlich strenge Betretungsbegrenzungen.

Schon während des zweiten Weltkrieges gab es nur wenig Einwohner – ein paar - zig Familien, hauptsächlich in dem Dorf Mägiküla. Wegen des Krieges, des späteren Polygons und des Leer-werdens der Bauernhöfe sind in dem Schutzgebiet nur einzelne Haushalte geblieben.

Udriku Suurjärv / Lake Udriku Suurjärv
See Udriku Suurjärv / Озеро Удрику-Суурьярв

ЛАНДШАФТНЫЙ ЗАКАЗНИК КЫРВЕМАА

Заповедная территория, которая состоит из нескольких отдельно расположенных участков. Общая площадь заказника составляет 20 543 га. Это малонаселенный регион, в ландшафте которого преобладают болота и леса. Формирование ландшафта зависит здесь от геологических условий – коренную породу образует известняк, покрытый гравием и песком. Рельеф преимущественно ровный, а ограниченный отток воды обуславливает избыточную влаж-ность.

На старинном эстонском языке слово „kõrve" означает дремучий хвойный лес. В здешней топонимии это слово встречается очень часто, обозначая села и одинокие хутора, расположенные среди лесов (Кырвекюла, Кырветалу). Отсюда и название всего этого края – Кырвемаа, т.е. край лесов.

Для туристов Кырвемаа стал излюбленным объектом еще до Второй мировой войны. Первый Дом туриста был открыт у озера Пургатси в 1938 году. Знаменательным для Кырвемаа событием стало открытие в 1970-х годах музея классика эстонской литературы А. Х. Таммсааре на хуторе, где он родился, а в недавнем прошлом окрестности холма Валгехобусемяги были преобразованы в центр лыжного спорта.

Большинство ландшафтов Кырвемаа сохранили свой первоначальный вид: с озами и камами чередуются болота в различных стадиях развития, а из них вытекают речки с коричневатой водой. Изменился лишь человек. Заселенные когда-то из-за нехватки земли болотные островки опустели, дороги между хуторами превращены в туристские маршруты, а на их обочинах по традиции установлены стенды с информацией.

Valgehobusemägi / Valgehobusemägi Hill
Berg Valgehobusemägi / Холм Валгехобусемяги

ЗАПОВЕДНИК ПЫХЬЯ – КЫРВЕМАА

Еще в 1980-х годах доступ к этой территории в 13 086 га был закрыт – здесь располагался полигон Советской Армии. В наши дни это популярное место для выезда на природу.

Своеобразие заповедника заключается в разнообразии его ландшафтов (цепи озов, куполообразные холмы с плоской вершиной, песчаные поля) и обилии озер, отчего эта местность называется «Эстонской Швейцарией». Озер здесь около 40, среди них имеются ясноводные озера с песчаным дном.

С обширных (почти в 100 га) вересковых полей, которые сформировались на холмах Юсси в ходе артиллерийских учений и в результате лесных пожаров, открываются живописные панорамные виды.

Эта местность напоминает первобытный ландшафт, но отличается сравнительно легкой проходимостью. Здесь можно увидеть множество следов бывших времен – фундаменты зданий, места, где когда-то были проложены дороги через болота и зимние дороги, а с недавних пор здесь появилось большое количество мемориальных досок. Жизнь и пейзажи Пыхья-Кырвемаа, особенно пейзажи окрестностей Койтъярве столетней давности были описаны в очерках и романах А. Х. Таммсааре (в частности в романе «Хозяин усадьбы Кырбоя»).

Kakerdaja raba / Kakerdaja Bog
Hochmoor Kakerdaja / Верховое болото Какердая

ЗАПОВЕДНИК ОХЕПАЛУ

Территория заповедника (5 817 га) в основном покрыта болотами и заболоченными лесами. Цепь озов Тапа-Пикассааре длиной в 20 км и прилегающая к ней 13-километровая цепь озов Охепалу-Вийтна образуют как бы ось этой части ландшафта.

Озы, сформировавшиеся в тоннеле материкового льда, образованном водным потоком, достигают высоты 20 м от подножья до вершины и 111 м над уровнем моря.

Пешие туристы и велосипедисты могут передвигаться по лесным тропам, проходящим по хребтам озов, откуда открываются живописные виды на озера и болота, простирающиеся по обе стороны оза. Бóльшая часть заповедника – заболоченная равнина, пройти по которой можно только в резиновых сапогах.

Обитающие в Охепалу редкие птицы стараются избегать людей. Таковы орланы и черный аист. Еще здесь немало токовищ глухаря, поэтому движение по заповеднику строго ограничено.

Жителей в этих местах было немного еще до Второй мировой войны – всего около двадцати семейств, которые жили в основном в Мягикюла. После войны, а также ввиду открытия здесь полигона, на территории заповедника осталось лишь несколько хуторов.

HUVIVÄÄRSUSED
SITES OF INTEREST
DIE SEHENSWÜRDIGKEITEN
ДОСТОПРИМЕЧАТЕЛЬНОСТИ

A9 Pärnamäe mõhnastik
Pärnamäe Kame Field
Kamesgebiet Pärnamäe
Камовое поле в Парнамяэ

B4 Vabadussõja Kehra 1919. a. lahingu mälestusmärk
Monument of Kehra Battle in the War of Independence
Freiheitskriegsdenkmal der Schlacht von Kehra
Памятник Освободительной войны в честь сражения 1919 года под Кехра

B5 Ülejõe rändrahnud
Ülejõe erratic boulders
Findlinge in Ülejõe
Валуны Юлейые

B6 Taganurga mõhnastik
Taganurga Kame Field
Kamesgebiet Taganurga
Камовое поле Таганурга

B6 Vabadussõja Vetla lahingu mälestusmärk
Monument of Vetla Battle in the War of Independence
Freiheitskriegsdenkmal der Schlacht von Vetla
Памятник Освободительной войны в честь сражения в Ветла

B6 Tagasauna mänd
Tagasauna pine
Tagasauna-Kiefer
Сосна Тагасауна

B6 Vabadussõja aegse Voose – Vetla liini mälestusmärk
Monument of Voose – Vetla defence line in the War of Independence
Freiheitskriegsdenkmal der Kampffront Voose – Vetla
Памятник в честь Освободительной войны на линии Вооза – Ветла

B7 Nirgu rändrahn
Nirgu erratic boulder
Findling Nirgu
Валун Нырду

B7 Voose – Matsimäe oosistik
Voose – Matsimäe Esker System
Osergebiet Voose – Matsimäe
Озы Вооза – Матсимяэ

B8 Kautla memoriaal
Kautla Battlefield Memorial
Gedenkstätte Kautla
Мемориал битвы 1941 года в Каутла

B8 Simisalu – Laeksaare – Sikemäe matkarada
Simisalu – Laeksaare – Sikemäe hiking trail
Wanderweg Simisalu – Laeksaare – Sikemäe
Туристическая тропа Симисалу – Лаэксаарэ – Сикемяэ

C8 Järva-Madise - Lõhmu - Simisalu matkarada
Järva-Madise - Lõhmu - Simisalu hiking trail
Wanderweg Järva-Madise - Lõhmu - Simisalu
Туристическая тропа Ярва-Мадизе–Лыхму–Симисалу

C9 Kaalepi linnamägi
Kaalepi hill fort
Burghügel Kaalepi
Городище Каалепи

C9 Seli raba vaatetorn
Seli Bog lookout tower
Aussichtsturm des Hochmoores Seli
Смотровая вышка на верховом болоте Сели

C9 Simisalu - Kollassaare - Matsimäe matkarada
Simisalu - Kollassaare - Matsimäe hiking trail
Wanderweg Simisalu - Kollassaare - Matsimäe
Туристическая тропа Симисалу–Коллассаар–Матсимяэ

C10 Vana-Veski – Tammsaare matkarada
Vana-Veski – Tammsaare hiking trail
Wanderweg Vana-Veski – Tammsaare
Туристическая тропа Вана-Вески – Таммсааре

C10 Köstrikivi ehk Ojaküla ohvrikivi
Köstrikivi boulder (Ojaküla sacrificial stone)
Küsterstein bzw. Opferstein Ojaküla
Валун Кёстрикиви или жертвенный камень Оякюла

C10 Anna kirik
Anna Church
Kirche von Anna
Кирка в Анна

C11 Purdi mõisa kabel ja kalmistu
Chapel and cemetery of Purdi Manor
Kapelle und Friedhof des Gutshofs Purdi
Часовня и кладбище у мызы Пурди

D2 Liiapeksi – Aegviidu matkarada
Liiapeksi – Aegviidu hiking trail
Wanderweg Liiapeksi – Aegviidu
Туристическая тропа Лийапекси – Агвийду

D2 Järvi järved ja mandrijää servamoodustised
Järvi Lakes and ice marginal formations
Järvi-Seen und Randgebilde des Kontinentaleises
Озера Ярви и ледниковые краевые образования

D2 Kõnnu Suursoo vaatetorn
Lookout tower in Kõnnu Suursoo Bog
Aussichtsturm des Moores Kõnnu Suursoo
Смотровая вышка на болоте Кынну Суурсоо

D3 Paukjärve vaatetorn
Lake Paukjärv lookout tower
Aussichtsturm Paukjärve
Озеро Паукъярв и смотровая вышка

D3 Mälestuskivi Oru metsavahikohas
Memorial stone at former Oru forest ranger farm
Gedenkstein an der Forstaufseherstätte Oru
Памятный камень на месте бывшего хутора лесника в Ору

D3 Paukjärve matkarada
Lake Paukjärv hiking trail
Wanderweg Paukjärve
Туристическая тропа в Паукъярве

D3 Jussi järvestiku matkarada
Jussi Lakes hiking trail
Wanderweg der Seengruppe Jussi
Туристическая тропа вдоль озёр Юсси

D4 Uuejärve matkarada
Uuejärve hiking trail
Wanderweg Uuejärve
Туристическая тропа вдоль озера Ууэярве

D5 Sõõriksoo loodusrada
Sõõriksoo Bog nature trail
Naturpfad Sõõriksoo
Природная тропа на болоте Сыириксоо

D5 Neljärve terviserajad
Neljärve fitness trails
Gesundheitspfade Neljärve
Оздоровительные тропы в Нелиярве

D5 Aegviidu kirik
Aegviidu Church
Kirche von Aegviidu
Кирка в Агвийду

D5 Liiapeksi – Aegviidu matkarada
Liiapeksi – Aegviidu hiking trail
Wanderweg Liiapeksi – Aegviidu
Туристическая тропа Лийапекси – Агвийду

D5 Aegviidu looduskeskus-teabepunkt
Aegviidu Nature Centre / Information Point
Natur- und Informationszentrum Aegviidu
Агвийду Информцентр в Агвийду

D5 Kollu aed - puuskulptuuride näitus
Wooden sculpture garden
Garten Kollu - Holzskulpturenausstellung
Сад в Каллу – выставка деревянных скульптур

D6 Kooliõpetaja Salme Kesleri mälestusmärk
Monument to teacher Salme Kesler
Gedenkstätte für die Lehrerin Salme Kesler
Памятник учительнице Сальме Кеслер

D6 Jäneda mõis
Jäneda Manor
Gutshof Jäneda
Мыза Янеда

D6 Jäneda muuseum
Jäneda Museum
Museum Jäneda
Музей Янеда

D6 Jäneda linnamägi
Jäneda hill fort
Burghügel Jäneda
Городище Янеда

D6 Jäneda matkarajad
Jäneda hiking trails
Wanderwege von Jäneda
Туристические тропы в Янеда

D7 Kabrani kivi
Kabrani erratic boulder
Findling Kabrani Kivi
Валун Кабрани

D7 1861 a. taluraha vastuhaku mälestusmärk
Monument of peasant uprising in 1861
Denkmal des Bauernwiderstandes 1861
Памятник крестьянского восстания 1861 года

D7 Albu mõis
Albu Manor
Gutshof Albu
Мыза Албу

D8 Anton Hansen Tammsaare (1878-1940) mälestusmärk
Monument to writer A. H. Tammsaare
A. H. Tammsaare denkmal
Памятник писателю А. Х. Таммсааре

D8 Järva-Madise kirik
Järva-Madise Church
Kirche von Järva-Madise
Кирка в Ярва-Мадисе

D8 Tammsaare – Kodru raba – Järva-Madise matkarada
Tammsaare – Kodru Bog – Järva-Madise hiking trail
Wanderweg Tammsaare – Hochmoor Kodru – Järva-Madise
Туристическая тропа Таммсааре – верховое болото Кодру – Ярва-Мадисе

D8 Kodru raba vaatetorn
Lookout tower in Kodru Bog
Aussichtsturm des Hochmoores Kodru
Смотровая вышка на верховом болоте Кодру

D8 Ohvrikivi "Miinakivi"
Miinakivi sacrificial stone
Opferstein Miinakivi
Жертвенный камень Мийнакиви

D8 Seidla Suurkivi ehk Ausammaste kivi
Seidla Suurkivi erratic boulder
Findling Seidla Suurkivi bzw. Denkmälerstein
Валун Сейдла или Камень памятников

D9 Seidla tuulik
Seidla windmill
Windmühle von Seidla
Мельница в Сейдла

D9 Kaalepi mõis
Kaalepi Manor
Gutshof Kaalepi
Мыза Каалепи

D9 Kihme allikad
Kihme springs
Quellen in Kihme
Источники Кихме

D9 Kiigumõisa kivi
Kiigumõisa erratic boulder
Findling Kiigumõisa Kivi
Валун Киигумыйза

D10 Otsamäe rahn
Otsamäe erratic boulder
Findling Otsamäe
Валун Отсамяэ

D11 Purdi mõis
Purdi Manor
Gutshof Purdi
Мыза Пурди

E3 Jussi järvestiku matkarada
Jussi Lakes hiking trail
Wanderweg der Seegruppe Jussi
Туристическая тропа вдоль озёр Юсси

E5 Villemihansu (Ojaküla) hiiekivi
Villemihansu (Ojaküla) sacred stone
Heiliger Stein Villemihansu (Ojaküla)
Жертвенный камень Вилемихансу (Оякюла)

E6 Rägavere mõis
Rägavere Manor
Gutshof Rägavere
Мыза Ригавере

E6 Nõiamägi
Käravete Nõiamägi ancient sacrificial site
Hexenberg "Nõiamägi"
Место древних жертвоприношений Ныйамяги

E7 Kohtumiste kivi
Kohtumiste Kivi (Meetings Rock) erratic boulder
Findling "Kohtumiste Kivi"
Валун "Кохтуместе киви"

E7 Käravete mõis
Käravete Manor
Gutshof Käravete
Мыза Кяравете

E7 Kurisoo (Aravete) kurisu
Kurisoo (Aravete) sinkhole
Doline Kurisoo (Aravete)
Карстовые воронки Курисоо (Аравете)

E9 Seidla mõis
Seidla Manor
Gutshof Seidla
Мыза Сейдла

E10 Roosna-Alliku mõis
Roosna-Alliku Manor
Gutshof Roosna-Alliku
Мыза Роозна-Аллику

F2 Pikasaare mäed
Pikasaare Hills
Hügellandschaft Pikasaare
Холмы Пикасааре

F5 Lehtse mõis
*